

Békeharang.

Kiadóhivatal: VII., Rottenbiller utca 35.

Előfizetési díj egész évre: csak 50 fillér.

Livingstone Dávid.

Gyönyörű példa Livingstone Dávid arra, hogy mit csinál Isten azokból, akik föltétel nélkül állnak szolgálatába. E férfiú apja egyszerű szegény ember volt. Egy kicsi skót faluban szatócs üzletéből tengette életét. Legfőbb célja azonban abban rejlett, miként szolgálhatja Istenét leginkább. Így a kis Dávid kora ifjúságában megismerkedett a Szent Írásokkal. Istenes atya korán szívébe plántálta a boldog életre legszükségesebb tudnivalókat. Miután szülei szegények voltak, saját erejéből kellett magát felküzdenie a tudományos körökbe. Az egyetemen orvosi és teológiai tanulmányokat végzett. De még mielőtt doktorált, a londoni missziói társulatnál jelentkezett. Forró szeretet töltötte be ifjú szívét. Szinte vágyódott a munkára. Alig tudta bevárni azt az időpontot, a mikor valamit tehet a tudatlan emberiség javára. Célja China volt. Ide azonban az akkori háborús idők miatt nem mehett. Így lett egész életének munkahelye Afrika.

1840. nov. 20. indult el az akkor még csaknem teljesen sötét Afrikába. Amikor oda érkezett mindjárt szüknek találta ama helyet, melyen munkálkodnia kellett. Lángoló szeretete folyton arra ösztönözte, hogy mélyebben hatoljon az ismeretlenbe. Néhány év után csakugyan megengedték neki, hogy önálló állomást alapítson saját tervei szerint. Észak felé indult. Azt remélte mindig, hogy egészséges vidékre bukkan. Így hosszabb ideig bolyongott. Schol sem töltött néhány évnél több időt. Az volt a meggyőződése, hogy a tulajdonképeni munkát a benszülötteknek kell elvégezni. Az ő hivatásának csak a munka megalapítását tartotta. Hogy mennyi viszontagságon, szenvedésen ment keresztül emez útjain, azt leírni képtelenség. A leggyilkosabb éghajlat alatt sokszor heteket töltött lázban a földön heverve. Ki tudná leírni a sok veszedelmet, amelybe került a vadnál vadabb emberek között és a legvérengzőbb vadállatokkal szemben. Élete napról-napra, óráról-óra kockára volt vetve. Csupán az Isten gondviselésébe vetett rendíthetetlen hite adott erőt neki ez emberfeletti munka elvégzésére. A londoni misszió-társulat kötelekéből 11 évi ténykedés után kilépett. Erős hivatást érzett

keblében, a megkezdett pályán továbbhaladásra. Szabad akart lenni, hogy tökéletesen a nagy eszmény megvalósítására szentelhesse életét. Az angol kormány konzullá nevezte ki az afrikai gyarmatok számára. Tekintélyes összegeket és alkalmas felszerelést bocsátottak rendelkezésére. Így minden szükségessel ellátva indult nagyszerű útjára Livingstone. Huszonegy évig vándorolt még a legsötétebb Afrika belsejében és felderített olyan vidékeket, melyeken fehér ember még előtte sohasem járt. Ezen vándorlásai által lett e szegény skót fiúból korának egyik legnagyobb férfija. A hosszú harminczhárom év alatt alig volt néhányszor otthon. Hazájában fejedelmi fogadták. A városok vetekedtek egymással azért, melyik válassza előbb díszpolgárává. A legnagyobb kitüntetések közül bőven kijutott neki. De e léghör nem volt az, melyben e nagy férfiú jólérezte volna magát. Rövid tartózkodás után vissza sietett mindig az ő szeretett Afrikájába. Itt volt ő otthon. Itt kívánt élni és meghalni. 1873. május 1. kísérei halva találták sátrában. Imádkozva halt meg, e férfiú ki életét Istennek szentelte. Térdén állva találták meg élettelen testét.

Célját elérte. Ő ugyanis úgy gondolta, hogy a földrajzi kutatások vége, csak a missziói munka kezdetét jelenti. És csakugyan így is lett. Az ő munkája után a misszió soha nem reménylett módon kezdett terjedni.

E nagy férfiú emlékét ünnepli most az egész világ. Az idén 100 éve, hogy született. Bárcsak mi is tanulnánk e nagy és istenes férfiutól valamit! Istenben föltétlenül megbízni és a jöltevésben lankadatlanul kitartani!

Békesség nélkül, hamis békesség, igazi békesség.

Majna-Frankfurtban 1744-ben minden idők egyik legnagyobb embere született Goethe Wolfgang, a költő. Gazdag, becsült emberek fia volt és ritka tehetségekkel felruházva a társadalom legmagasabb rétegeibe emelkedett. Csakhamar a legnagyobb kitüntetésekkel élvezte. Napoleon felékesítette a Becsületrenddel. Weimar hercege kinevezte első miniszterévé. És Goethe a világi szerencsét teljes mértékben élvezte. Amit csak

a világ szellemi és érzéki élvezetekben nyújt, Goethe azt mind megízlelte. E mellett hatalmas testi erővel volt megajándékozva. Életének 83 esztendeje alatt alig volt egyszer komoly beteg. De bármit is adott a világ e szerencsés embernek, egyet mégsem adhatott neki. És mi az ami nélkül Goethe szükölködött, a sok földi jó és élvezet dacára? Életének estéjén maga vallja: „Nem volt egész életemben négy boldog hetem.“ És boldogságának és fényének tetőpontján így sóhajt fel: „Az élet sürgésében megfáradtam; a sok fájdalom és gyönyörűség mire való? Édes békesség, édes nyugalom térj már meg a keblembe!“ Ugyan hányan sóhajtozhatnak így a világban szerencsésük közepette?

E mellett vannak olyanok akik földi szerencsésükben jól érzik magukat. Akik látszólag semmitől meg nem zavartatják magukat. Dolgoznak és pihennek, esznek és isznak, munkálkodnak és játszanak és mindenben megőrzik nyugalomukat, mintha semmi sem hiányozna nekik és semmitől sem kelene félniük. A halálról és az örökkévalóságról a legnagyobb közönnyel beszélnek. Azt mondják ezen az úton kell mindnyájunknak haladni. Az életet végig élvezik és mégsem lehet megirigyelni őket. Az álom békessége ez, amint az ördög adja. Nagyon is könnyen sikerül ennek minket egészen elaltatni és békés álomba ringatni. Béke, béke, nincs veszedelem. Ezen békés álomot aludta a gazdag ember, kinek földje bőven termelt és azt vélte, hogy miről sem kell gondoskodnia. Halhatatlan lelkére nem gondolt. És ekkor Isten így szólt: Te bolond, ma éjjel számon kérik tőled lelkedet. Ezen békés álomot aludta a hadiceabeli gyülekezet, amely ezt mondta: Gazdag vagyok és semmire nincs szükségem. És nem vette észre, hogy Jézust elvesztette szívéből, életéből és az istenitiszteletből. Gazdagnak véli magát, de Jézus odakünn van. Ezen békés álomot aludta az öt balga szűz, kiknek lámpájuk szépen fel volt ékesítve, kedves külsőleges kereszténységük volt, de olaj hiányzott belőlük, Istentől származó élet nélkül szükölködtek. Ez a világ békessége, hamis, veszedelmes, remény nélküli.

Azonban ha Jézus, a vágyódva hozzájövő lélekekhez így szól: Bizzál, bűneid megbocsáttattak, eredj el békességben, akkor a békesség valódi. Nem hiú ábránd, hanem nagy, maradandó és örökké tartó isteni adomány. Ha megigazultunk a hit által, akkor békességünk van Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által, akkor eljutunk a kegyelemhez, amelyben állunk és dicsekedünk az Isten dicsőségének reménységében, sőt dicsekedünk a háborúságokban is. Ez békesség!

A küzdelem közepette a diadalban, a harc közepette a koronában, a szomorúságok között pedig, a vigaszban bizonyosak vagyunk. Jézus a mi békességünk. És ő velünk van minden napon a világ végezetéig. Egy hívő örnagyot, aki férfikora javában nyelvrákban halt meg, néhány órával halála előtt megkérdeztek, hogy érzi magát. Nem tudott beszélni, a fájdalmak legyőzték, de egy papíros lapra ezt írta: „Most Gecsémanében vagyok. De lelkemben békesség van. Isten szeretete tart fenn.“ Istvánt a fanatikusan zsidók megkövezték. De arca sugárzott, mint az a gyalogoké, és haldokolva mondá: „Íme látom az eget megnyitni, és az embernek fiát az Isten jobbjára felől állani.“ És még imádkozék: „Uram ne tulajdonítsd nekik e bünt.“ Mily fölösleges isteni békesség! Aki így hal meg, jól hal meg. Van-e neked kedves barátom, békességed? Oh fordulj ahhoz, aki ezt mondja: „Az én békességemet adom nektek: nem úgy adom én nektek, amint a világ adja.“ Ő a mi békességünk.

Bargmann H.

A szerkesztő levele.

A Caronia fedélzetén Gibraltár előtt 1913. március hó 1.

Kedves Jakob Testvér!

Mielőtt a gibraltári tengerszorosból az oceanba kihajóznánk, Neked és a „Békeharang“ olvasóinak szíves üdvözlétemet küldöm. Az út, az adriai teugeren gyönyörű és az utitársaság Nápolyig szintén igen kellemes volt: csaknem kizárólag magyarokból állt. Az asztal, például amelynél ülök, magamat kivéve kizárólag magyarok által van elfoglalva, a társalgási nyelv a magyar. Az egyetlen ismeretségem, melyet idáig kötöttem, egy magyar ref. lelkész, aki szintén az Egyesült államokba utazik. Szerencsére nem sokat ért németül. De miután egymásra vagyunk utalva és szívesen beszélgetünk egymással, kénytelen vagyok mindig magyarul beszélni. Úgy látszik a hajón erre nagyobb alkalmam lesz, mint az angol nyelv gyakorlására, bár erre is nagy szükségem lenne. Vannak itt bácskaiak Cservenkáról és Ujvidékről, akik igen csodálkoztak azon, hogy a Bácskát oly jól ismerem. Sajnos azért mennek Amerikába, hogy ott új hazát keressenek, kár, hogy Magyarországra nézve oly sok jó család vesz el a külföldön.

Nápolyban néhány órára partra szálltam. Meglátogattam azt a híres Muzeumot, melyben a Pompeji és Herkulanumban talált műtárgyak vannak eltelve; az Aquariumban elmélyedtem a tenger csodáiba, és azu-

tán felutaztam a Posilipo hegyére, a honnan gyönyörű kilátás nyílik a Vezuvra, amely még mindig füstölög; Caprira, az elhagyatott sziklaszigetre, amelyen az emberkerülő Tibérius császár utolsó napjaiban palotát építtetett magának; és a gyönyörű szép kék tengerre, amelyben tulajdonképen az ég összes színei visszatükröződnek.

A hajóra visszajövet 400 új utast, olaszokat találtam a mi osztályunkban. Így egyszerre vége volt minden kedélyességnek, ugyanis ezek az emberek, se renndhez, se tisztasághoz szokva nincsenek. De végre mindenhez hozzá szokik az ember. Örülök, hogy fülkémel velem egy amerikai orvos osztja meg, aki igen kellemes utitárs. Ez szereti, a „methodistákat” is, csak hogy ezeket, nézete szerint, nehéz megvendégelni. Egyszer meglátogatta őt egy methodista prédikátor, akit bátyja ajánlott hozzá. Megkínálta őt egy pohárka Whiskyvel. „Köszönöm, uram, nem iszok Whisky-t.” Ekkor a szivarjait nyújtotta neki. „Nagyon köszönöm, nem dohányzok.” „De hát, kiáltott fel doktorom „ugyan mivel vendégeljen meg az ember egy methodista prédikátort?” Nem sokára egy katolikus lelkész jött hozzá. Ez az első pohár Whisky után egy másodikat kért és a szivardobozba is frissen belenyúlt. Vele eltudott bánni az én doktorom.

Mosolyogtam és gondoltam magamban: Ha ezek az egyetlen hibák, melyeket a methodisták szemére lehet hányni, hogy nem isznak és nem dohányoznak, akkor kívánnék a világnak még sok ilyen józan methodistát.

Nápoly után az első nap este hirtelen vihar támadt a középtengeren. Az óriási hajó elkezdett alaposan inogni, előre és hátra, jobbra és balra, mintha a tenger nem értené tovább a tréfához. A hatás igazán érdekes volt. A hangos utasok hirtelen elcsendesedtek. Egyik a másik után eltűnt. És néhány perc múlva ifjú és öreg tengeri betegségbe esett. Engem is megragadott egy kevéssé, de csakhamar elaludtam és egész éjjel jól aludtam. Reggel, dacára dagadt arcomnak, amely fogfájástól származott (születés nélkül kínzott egész utazásom alatt) és amely valósággal egyoldalú embert csinált belőlem, oly frissnek éreztem magam, mint a hal a vízben. Az étel és ital kitűnően ízllett. Azonban az asztalnál sok hely üresen maradt!

Holnap reggel, ha az Úr akarja, Gibraltar előtt kötünk ki, ahol a Caronia még egyszer szenet vesz fel, azután kifelé indulunk az atlanti Óceánba, át az újvilágba. Ha úgy esténkint a fedélzeten állok, sokszor észak nyugat felé nézek, abban az irányban, ahol Magyarország tekszik és a

kedves testvérekre és barátaimra gondolok és kérem az Urat, hogy mindnyájukat gazdagon áldja meg és egész Magyarországot nemsokára ébredéssel látogassa meg.

Szeretettel
Melle F. H. Ottó.

A biblia terjesztése a balkán háborúban.

A bibliatársulat nagy fontosságú munkát végez a hadviselők között, a biblia terjesztése által. E munka óriási fáradsággal és önmegtadással jár, de az áldás mely kíséri, szembeszökő.

A könyves ládákat igen nehéz volt a harcra szállítani. Leirhatatlan nehézségeket kellett leküzdeni. A háború kitörésekor minden ennek szolgálatába állott és csupán a harcra szükséges dolgokat szállították. A ládák csak Zimonyig jutottak el. Ennek következtében a belgrádi bibliatársulat naponta hajóval kellett Zimonyba fáradni. Ha érkezett küldemény, úgy egy egész sereg formáságot kellett előbb elintézni, míg a könyvek csakugyan birtokába jutottak. Ez néha napokat vett igénybe. Most következett a szerb hadügyminisztérium. Ide kellett vinni az egész szállítmányt és ez intézte a szétosztást. Egy lelkészt bíztak meg ezzel, aki szíves ajánló levelet tett minden csomaghoz, melyeket a katonai hatósághoz a harcra küldött. Igazán szép, hogy ezek az urak oly lelkesen állottak az Úr Igéje terjesztésének szolgálatába.

Ez volt a kezdet. De csakhamar a megsebesültek százai érkeztek Belgrádba. Nem szerbek egyedül hanem törökök is. Mindnyájukat egyforma szíveséggel vették gondozás alá a szerb és német ápolók és ápolónők. A zsidó kórházban is egyforma szíveséggel vették fel a sebesülteket vallás különbség nélkül. Ide érkezett egy napon két testvér. Együtt mentek a háborúba. Együtt harcoltak. És mindketten egyszerre sebesültek meg fejükön. A nekik nyújtott evangéliumot szívesen fogadták. A zsidó ápolónő zsolnárokat kért.

Megható, minő egyértelműséggel szövetkeztek mindnyájan, az óriási bajt elviselhetőbbé tenni. Ezt az ellenség is hálásan elismerte. A törökök is szívesen fogadták a biblia terjesztőt. A nekik nyújtott evangéliumot köszönettel és tisztelettel fogadták. A törökök között a munka különösen fontos, mert ezek különben nem hallgathatják az evangélium prédikálását.

A biblia buzgó terjesztője még ezzel se elégedett meg. Engedelmet kért a hadügyminisztertől arra, hogy a hadifoglyokat is meglátogathassa. És csakugyan rövidesen erre

is megjött az engedély. Egy katonát rendelték mellé, kinek kötelessége volt, minden-hová elkísérni. Sajnos azonban, hogy a török katonák között nem sokan tudnak olvasni. Csupán az olvasni tudókat ajándékozták meg evangéliumokkal. Vajha az így elhintett jó mag itt is sokszoros gyümölcsöt teremne.

A biblia lelkes terjesztője a sebesültek között szerezte legszebb tapasztalatait. Sokszor fejezték ki hálájukat ilyenforma szíves szavakkal: „Oh, mennyire vágyódtam már e könyvek után! Ezek a létező legjobb könyvek!” Feszült figyelemmel hallgatták, ha itt ott egy igét felolvastak nekik. A betegszobában mindenki kinyújtotta kezét, hogy hozzájuthasson a kívánt könyvhöz. Némelyek fájó szívvel válaszoltak a hozzájuk intézett kérdésre: „Mennyire szívesen venném, de nincs pénzem!” Mily hálásak voltak, mennyire sugárzott örömtől arcuk, mikor meghallották, hogy a bibliatársulat ingyen osztatja ki Isten Igéjét. Ellenséges érzülettel csak kevesen voltak a biblia iránt. Ritkán volt hallható valamely megvető megjegyzés.

Még röviden megjegyezzük, hogy e gyönyörű munkát Belgrádban idb. Lichtenberger Vilmos végzi. Már 40 év óta fáradozik azon, hogy a szerb nemzetet megismertesse az Evangeliummal. Két fia a háború legnagyobb veszedelmei és keservei keresztül ment, de nem történt semmi bajuk. Levelükben azt írták, hogy az Ur közelségét a legnagyobb veszedelmek között is érezték! Isten áldja az Ige terjesztés eme vén katonáját Belgrádban.

12 ezer aláírás a korosmák vasárnapi bezárásáért.

A Gyergyószentmiklóson megjelenő „Alkoholizmus Ellen” című folyóirat szerkesztősége minden előfizetőjének egy aláírási ívet küldött, hogy azokon aláírásokat gyűjtsenek a korosmák vasár- és ünnepnap, valamint a választások napja alatti 36 óras zárvaratása érdekében. Az íveknek alig egy része gyűlhetett eddig be s már is 12 ezer aláírás vár a memorandumra, amelyet az „Alkoholizmus Ellen” alkalmas pillanatban a törvényhozás színe elé fog juttatni. Aláírási íveket még mindig lehet kérni az „Alkoholizmus Ellen” folyóirat szerkesztőségétől. Posta Gyergyószentmiklós.

Vallásos összejöve-telek tartatnak:

Budapesten, VII., Rottenbiller-utca 35.: vasárnap d. e. 10 és d. u. 5 órakor, kedden és csütörtökön este 8 órakor.

Angyalföld, VI., Petneházy-utca 25.: vasárnap és szerdán este 8 órakor.

Bevált próba. *Megjertés*

Egy kegyes lelkű uralkodónak udvaránál egy igazán világias érzületű nemes ember volt alkalmazva. A fejedelem észrevette, hogy ez az úr nem ismer nagyobb célt a meggazdagodásnál, hogy aztán a gyűjtött kincsesel az érzéki gyönyöröket mind végig élvezhesse. Egy napon így szólt hozzá: Egy év múlva dús-gazdag emberré teszek, ha akaratomat megcselekszed. Ugyanis az a kívánságom, hogy ez év alatt a közeledben lévő összes haldoklókat meglátogasd és náluk egy órát tölts esendesen szemlélve és hallgatózva. Ha azután az év letelt megkaphatod pénzedet, csak meg kell előbb ígéred majd, hogy többé nem olvasol a bibliában, nem méssz a templomba és nem imádkozol. A nemes hangosan kacagott és örömmel belement az alkuba. De mielőtt az esztendő fele eltelt volna, már más nézetet volt. Imádkozó emberré lett és megtanulta a haldoklók társaságában a világot más szemmel nézni, mint eddig. A fejedelem aranyáról örömmel lemondott, hogy az Isten szent tüze által megtisztított aranyat kereshesse.

Funke Otto.

Az unoka átka. *Alkohol*

Valaki azt mondta, hogy az ember nevelését húsz évvel születése előtt kell megkezdeni. És ebben nagy igazság rejlik. Mintegy húsz esztendővel ezelőtt egy bonni lelkész cikkében a következőket olvastuk: „A falu utcáin jársz és azt hiszed egyedül vagy; de tévedsz. Ők kísérnek téged, a jövő nemzedékek. Most be akarsz lépni a korosmába és azt hiszed egyedül lépsz be az ajtón. De nem látod-e, mint nyomulnak be veled a jövő árnyai, a gyermekeid, unokáid és másod-unokáid? A pohár után nyúlsz. Nem látod tüzes szemeket? Nem látod, mint tolnak hozzád és a poharadból szüresölnek? Rajtad azonban az unokák átka!”

Mennyire igaz leírása ez a valóságnak. „Az alma nem esik messzire a fától.” A közmondás sem akar mást mondani. Az apa példája, az apa szokásai tükröződnek vissza a fiú életében. Nem érzed-e a felelősséget melylyel tartozol annak, ki gyermekekkel ajándékozott meg? Nem félsz e attól az átoktól, melyet utódaidtól fogsz hallani, ha az oly veszedelmes és gyilkos italt élvezed aminő a bor, sör és pálinka? Menekülj, a mig ezt cselekedheted és óvd meg gyermekeidet a nyomortól és romlástól.

Kiadó a „Keresztlyén könyvesház k. f. szö.”
Budapest, VII., ker. Rottenbiller-utca 35. szám.

Szerkesztő: Melle F. H. Ottó.

Jelenleg helyettes: Jakob János Mr.